

WIN POLICY BRIEF

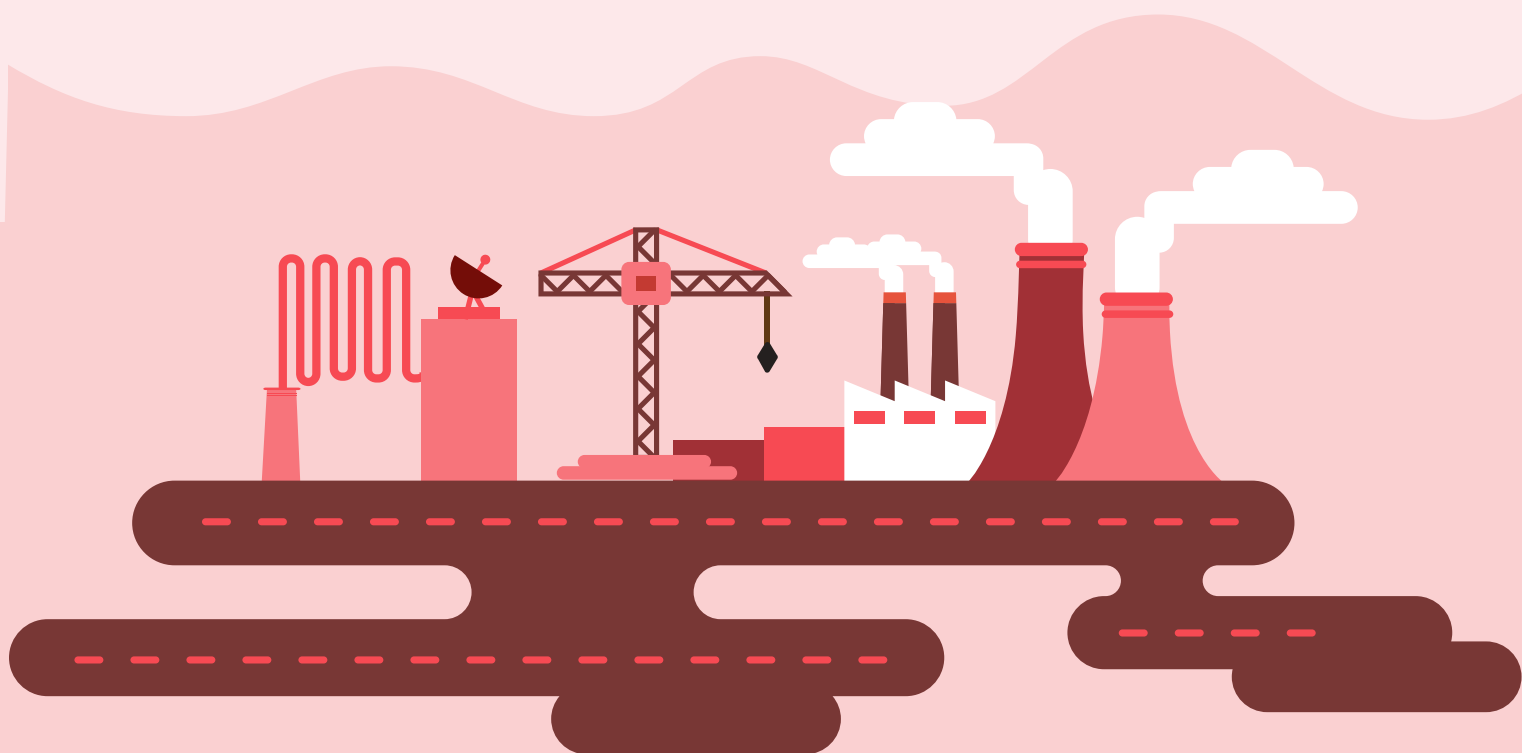
Разкриване на потенциала за заетост на жените в индустриалните региони

Политически документ по проект WIN насочен към местните и регионалните заинтересовани страни

Прилагане на политики и мерки за създаване на приобщаващи пазари на труда

Проект WIN - Подобряване на позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони

Програма Интеррег „Дунавски регион“ 2021–2027

КЛЮЧОВО ПОСЛАНИЕ

Жените са важна част от работната сила в индустриалните региони на Дунавския регион. Въпреки това те продължават да се сблъскват с предизвикателства, които ограничават пълноценното им участие на пазара на труда. Сред тях са несъответствията между образованието и потребностите на пазара на труда, недостатъчният достъп до услуги за подпомагане на семейните грижи и устойчивите обществени стереотипи относно ролите на жените и мъжете.

Тези предизвикателства са особено видими на местно и регионално равнище – в работната среда, образователните и обучителните системи, общинските услуги, устройственото планиране и сътрудничеството с работодателите. Поради това местните и регионалните заинтересовани страни играят ключова роля за прилагането на ефективни решения.

Преодоляването на тези предизвикателства изисква активни действия на местно и регионално ниво за премахване на съществуващите пречки и създаване на условия за равнопоставено участие в заетостта, развитието на уменията и професионалното израстване. Насърчаването на равнопоставеността между жените и мъжете на това ниво е от съществено значение за по-широкото включване на хората в пазара на труда, по-доброто използване на наличните умения и повишаването на дългосрочната конкурентоспособност на регионите.

Настоящият документ предлага практически насоки за местните и регионалните заинтересовани страни за прилагане на мерки в подкрепа на приобщаващи пазари на труда в рамките на техните правомощия и сфери на действие.

1. ЗАЩО ТОВА Е ВАЖНО

Проектът WIN („Подобряване позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони“) има за цел да допринесе за намаляване на неравенствата между жените и мъжете на пазара на труда в индустриалните градове и периферните индустриални територии на Дунавския регион. Жените са изправени пред редица структурни предизвикателства, включително ограничена икономическа диверсификация и устойчиви обществени стереотипи, които оказват влияние върху професионалния избор и възможностите за професионално развитие.

Един от основните изводи от пилотните дейности по проекта WIN е, че действията на местно и регионално равнище са решаващи за постигането на реална промяна. Те оказват пряко влияние върху достъпа до заетост, възможностите за развитие на уменията и условията на труд.

Ефективното прилагане на мерките изисква координираното участие на публичните институции (общини, регионални органи на управление и служби по заетостта), образователни и обучителни организации, работодатели и структури за подкрепа на бизнеса, организации на гражданското общество и женски организации, финансови институции и научноизследователски организации.

Сътрудничеството между всички заинтересовани страни, съобразено с потребностите на регионалния пазар на труда и подкрепено от ефективни механизми за местно и регионално управление, е от ключово значение за постигането на устойчиви и равнопоставени резултати на пазара на труда.

2. КОЕ РАБОТИ

ПОДХОДИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕСТНО И РЕГИОНАЛНО РАВНИЩЕ

НАПРАВЛЕНИЕ 1

СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ И РАЗШИРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ

Насърчаване на активното участие и разширяване на възможностите за развитие

Това направление изисква активни действия на местно и регионално равнище с участието на образователни институции, организации на пазара на труда и местните общности. Целта е да се насърчи участието на жените в различни професионални сфери и ръководни позиции, като същевременно се повиши тяхната видимост и активна роля в обществената и икономическия живот.

Необходими действия на местно и регионално равнище:

01

Популяризиране на успешни примери на жени в индустрията, STEM секторите и ръководните позиции

03

Насърчаване на ранното професионално ориентиране към технически и индустриални професии в училищното образование

02

Изграждане на менторски мрежи и мрежи за обмен на опит в местните общности и на работното място

04

Подкрепа за развитието на местни женски мрежи и общностни структури за взаимопомощ и подкрепа

Добра практика:

[Girls' Day in Styria](#) [Австрия](#)

насърчава представянето на успешни примери на жени в индустрията, науката, технологиите, инженерството и математиката (STEM), както и в ръководните позиции. Инициативата подпомага ранното запознаване на момичетата с технически и индустриални професии, създава възможности за менторство и взаимно обучение в местните общности, на работното място и в рамките на регионалния пазар на труда. Насочена към момичета на възраст между 12 и 16 години, тя подпомага ранното професионално ориентиране, като предоставя възможност за участие в реални практически дейности (например запояване, програмиране или триизмерен печат) и за придобиване на опит в реална работна среда. Всяка година около 150 компании от Щирия отварят вратите си за участниците и ги запознават с възможностите за професионална реализация в областта на технологиите, производството, занаятите и науката.

НАПРАВЛЕНИЕ 2

ИНТЕГРАЦИЯ НА ЖЕНИТЕ В МЕСТНИЯ ПАЗАР НА ТРУДА

Подобряване на достъпа до заетост, развитие на уменията и устойчиво професионално развитие

Това направление изисква координирани действия от страна на местните и регионалните заинтересовани страни в партньорство с работодатели, обучителни организации и службите по заетостта. Неговата цел е да подобри съответствието между търсените и предлаганите умения и да насърчи по-активното участие на жените в местната икономика.

Необходими действия на местно и регионално равнище:

01

Съобразяване на професионалното образование и обучение с потребностите на местния пазар на труда в сътрудничество с работодателите

02

Укрепване на партньорствата между малките и средните предприятия, службите по заетостта и организациите за образование и обучение

03

Подкрепа за програми за повишаване на квалификацията, преквалификация и завръщане на пазара на труда

04

Насърчаване на гъвкави и приобщаващи практики при подбора на персонал и организацията на работната среда

Добра практика:

[**Family-First Flexibility program**](#)
[Унгария](#)

Програмата Family-First Flexibility (Унгария) е пример за ползите от инвестициите в достъпни услуги за грижа за деца, гъвкави форми на заетост и ориентиран към хората подход в управлението на персонала. Реализирана в предприятие, разположено в периферен индустриален град, програмата стартира през 2015 г. и подпомага майките при завръщането им на работа след отпуск по майчинство чрез гъвкаво работно време, възможност за адаптиране на началото на работния ден и достъп до обучения. Чрез премахване на част от пречките пред трудовата реализация на майките инициативата допринася за изграждането на по-ангажирана работна сила, намаляване на текучеството и повишаване на удовлетвореността от работата. Успехът на програмата надхвърля местното ѝ приложение и води до въвеждането ѝ и в компанията майка в Дания, което показва нейния потенциал за прилагане в по-широк мащаб и влиянието ѝ върху корпоративните политики.

НАПРАВЛЕНИЕ 3

СЪТРУДНИЧЕСТВО И КООРДИНАЦИЯ НА МЕСТНО НИВО

Изграждане на партньорства
за дългосрочно приобщаващо
развитие

Това направление насърчава сътрудничеството между общините, организациите на гражданското общество и други местни заинтересовани страни за разработване и прилагане на практически мерки, които водят до реални и измерими резултати в областта на равнопоставеността между жените и мъжете. Целта е усилията да надхвърлят формалното изпълнение на изискванията и да допринасят за устойчиви промени на местно ниво.

Необходими действия на местно и регионално равнище:

01

Създаване на платформи за сътрудничество между общини, работодатели, образователни институции и организации на гражданското общество

02

Интегриране на цели, свързани с равнопоставеността между жените и мъжете, в местните и регионалните стратегии за развитие

03

Подобряване на събирането на данни и наблюдението на участието на жените на пазара на труда

04

Осигуряване на дългосрочна подкрепа, разширяване на обхвата и устойчиво прилагане на доказано ефективни инициативи

Добра практика:

[Gender Equality Action Plans – GEP Словения](#)

Плановете за действие за равнопоставеност между жените и мъжете (GEPs) в Словения са пример за ефективно партньорство между местните власти и организациите на гражданското общество в подкрепа на равнопоставеността между половете. Инициативата подпомага разработването и усъвършенстването на планове за равнопоставеност в общини и други институции, като създава условия за активно сътрудничество между различни заинтересовани страни. Чрез съвместно разработване и прилагане на конкретни и изпълними мерки подходът насърчава устойчиви промени на местно ниво. В съответствие с изискванията на програмата „Хоризонт Европа“, инициативата поставя акцент върху реалните резултати и дългосрочното въздействие, а не само върху формалното изпълнение на нормативните изисквания.

3. НАСОКИ ЗА ПРИЛАГАНЕИ

Постигането на устойчиви резултати на местно и регионално равнище изисква координирани действия във всички направления:

Насърчаване на активното участие и по-голямата видимост на жените на пазара на труда

Обвързване на развитието на уменията с реалните възможности за заетост

Укрепване на сътрудничеството между публичните институции, работодателите и образователните организации

Местните и регионалните заинтересовани страни имат ключова роля за прилагането на тези мерки като взаимосвързана система за насърчаване на участието на пазара на труда, развитието на уменията и равнопоставеността между жените и мъжете.

4. КОНТАКТИ

Проектът WIN подкрепя разработването на политики в рамките на Стратегията на Европейския съюз за Дунавския регион (EUSDR), като насърчава прилагането на основани на доказателства решения за по-приобщаващи и равнопоставени пазари на труда.

Проект WIN – Подобряване позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони, е признат за водеща инициатива на Приоритетна област 9 на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) за 2025 г.

Програма Интеррег „Дунавски регион“ 2021–2027

<https://interreg-danube.eu/projects/win>

Координатор на проекта:
Jani Kozina (ZRC SAZU), jani.kozina@zrc-sazu.si

5. ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ОСНОВА И РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОЕКТА WIN

Настоящият документ е разработен въз основа на резултатите от изследователските дейности и пилотните инициативи, реализирани в рамките на проекта WIN - Подобряване позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони.

Допълнителни източници на информация и ресурси:

- Представителен видеоклип на проекта
- Транснационално изследване на пречките пред участието на жените на пазара на труда
- Изследвания на местните пазари на труда в регионите, включени в проекта WIN
- Документация и резултати от пилотните дейности, реализирани в седем индустриални региона
- Сборник с добри практики в областта на заетостта на жените и социалните иновации от 14-те държави в Дунавския регион
- Интервюта със заинтересовани страни и анализ на политиките
- Препоръки за политики и координация между национално, регионално и местно ниво в Дунавския регион

→ All project outputs are available on the project website at: <https://interreg-danube.eu/projects/win/results>

Съставители

Документът е подготвен от Jörn Harfst, Mariia Rastvorova и Simone Kocher (Университет Грац) и Jani Kozina (ZRC SAZU) от името на консорциума по проект WIN.

Финансиране: Проектът WIN – Подобряване позицията на жените на пазара на труда в периферните индустриални региони се изпълнява с подкрепата на Програма Интеррег „Дунавски регион“ 2021– 2027 и е съфинансиран от Европейския съюз.

Отказ от отговорност: Изразените в настоящата публикация становища и мнения принадлежат на авторите и не отразяват непременно официалната позиция на Европейския съюз, Програма Интеррег „Дунавски регион“, координаторите на приоритетните области на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) или самите приоритетни области.

Бележка: Настоящият документ представя резултати и препоръки, разработени в рамките на проекта WIN, и има за цел да подпомогне политическия диалог в рамките на Стратегията на ЕС за Дунавския регион. Той не представлява официална позиция или политически документ на координаторите на приоритетните области на EUSDR.

© 2026 Университет Грац. Възпроизвеждането на съдържанието е разрешено при посочване на източника.

Layout: Kocher, S.

Illustrations: PiNA, Kocher, S.

Препоръчително цитиране: Harfst, J., Rastvorova, M., Kocher, S., & Kozina, J. (2026). Supporting Female Employment in Industrial Regions. WIN Policy Brief addressing Local and Regional Stakeholders – Enabling frameworks for inclusive labour markets. University of Graz, WIN Project, Interreg Danube Region Programme 2021–2027.